

Újra és újra kopogtatnak...

Sokat segít az ifjúságvédelmi társadalmi bizottság

A tanácsstag, Kiss Antal egyetemében pedagógus és elnöke a gyermek- és ifjúságvédelmi albizottságnak a III. kerületben. Kettős hivatás ez, sőt ennél is több. Iskolai munkájának eredményét közvetlenül lemérheti azoknak a családoknak az életében, akiknek a gyermekeiket tanítja, s akikkel bizony olykor komoly problémák is vannak. Senki sem születik rossznak. Amilyen a környezet, olyanná válik az ember. Olyanná válik a gyermek, a serdülő, amilyen az otthona, a családját összetartó erős vagy gyenge kötelék.

Durva ösztönök

Az Alsóvárost és Móravárost magába ölelő III. kerület a külső városrészeket fogja át. Az utcák képe itt is sokat változott az elmúlt években. Az ember jobb kedvévé válik környezete előnyös változásával, amely, mint folyamat, tovább tart.

Sajnos, egy-egy házban a régről ittmaradt megszokás és életfelfogás, alkoholizmusban fogant durva ösztönök állják útját az emberi kibontakozásnak. Az ilyen esetek tartoznak a tanácsstag Kiss Antalra és azokra a társadalmi aktivistákra, akik igyekeznek megelőzni, hogy egy-egy családban ne a széthúzó erő kerekedjen felül. A határesetek azok, amelyek már a gyámügyre, mint hatóságra tartoznak, amikor a gyermek- és ifjúságvédelmi albizottság meggyőző erején is áttöri magát az apa, vagy az anya bűne. S a gyermekek esnek neki áldozatul.

Amíg észhez nem térnek

Az idén eddig tíz gyermeket vettek állami gondozásba, s négy-öt ügyének elintézése most van folyamatban. Hosszú az út, főleg a türelem, amíg ilyen beavatkozásra kerül sor. N. J. Röskei utcai lakos is fűtött minden jó szóra, amikor felkeresték otthonában a tanácsstagok, hogy bánjon rendszeren öt kiskorú gyermekével, ne igya el a keresetét, ne verje össze a feleségét, s ne csináljanak állandóan utcára szóló cirkuszt. A gyerekek az államtól kapott családi pótlékot sem látták semmit. Most az állam gondoskodik róluk, amíg az apjuk észhez nem tér.

S mintha N. J.-eket példázta volna ugyanabban az utcában lakó rokonuk, K. L. S hogy az állam N. J.-ék gyerekeit magához vette, K. L.-ék is meghúzták magukat. Egyelőre nem a családi élet megváltozása miatt. Attól tartanak, hogy elesnek a családi pótléktól, ha az ő gyerekeikről is az államnak kell gondoskodni.

Egy hanyag asszony

Nagyon igaz, hogy sok apró gyermek mellett rengeteg az otthoni munka, különösen az asszonynak. A MÁV egy

mozgópostása, különben egészséges, csak a háztartásban dolgozó többgyermekes feleségének mégis a nőtanács asszonyai segítettek kimosni, kitakarítani a lakást Móravárosban, mert szinte mindent megevett a kosz.

Nem tudták nézni tovább, hogy a minden káros szenvedélytől mentes férj úgy menjen haza munka után mindennap, hogy legszívesebben a világnak szaladt volna felesége tunyasága miatt. Ebben a családban történt meg az a páratlan eset, hogy a feleség karácsony előtt kimosott és a kerítésre kiterített ruhákat csak februárban szedte le.

Televízió van, de...

Kiss Antal pedagógiai érzelme nem csal, amikor megállapítja, hogy a két M.-gyerek a Kormányos utcából nem rossz. Nem születtek rossznak ők sem. A szülei rontották el őket. Az apjuk, M. I. azzal, hogy a felesége in flagranti érte egy nővel. S mindezt otthon, a gyerekek előtt is kitergették. Aztán elváltak, s ki-kki megtalálta a párját. Egyik gyerek az apjára, a másik az anyjára hasonlított jobban. Az új szülők viszont a gyerekeket most azért nem szívlelik, mert mindegyiknek „rossz” emléke a nagy hasonlóság, s emiatt átkozzák a két fiút.

S. J.-ék a Cserepes sorról — noha hét kiskorú gyerek van otthon — kimerítenék a kerületi tanács egész évi segélyalapját is, ha tudnák. A férj dolgozik és keres, a feleség otthon van. Talán meglelték volna még egy darabig televízió nélkül. Vagy talán ezt vásárolták a sűrűn kért segélyből? Egyik osztályon most is bent van a kérényük, s talán írják már a következőt is. Az idén négyszer kaptak már segínyt. S mert makacsok, mindig engednek nekik, csak hogy megszabaduljanak az örökös zaklatásuktól. Rájuk ugyancsak illik: „Szemesnek áll a világ” — avagy a szemtelennek?

Tőlük aztán kibeszélhetik a tüdejüket a gyermek- és ifjúságvédelemmel foglalkozó tanácsstagok és aktivisták, mint Csónka Istvánné, Védres Gyuláné, Vékes Sándorné, Szentandrás Lajos, Kancsár Ferencné, Flórián Lajos és a többiek.

Újabb tennivalók

Ők azonban türelmesek. Újra és újra bekopogtatnak egy-egy családhoz, ahol az ő

segítségükre van szükség. Legnagyobb öröm a számukra, amikor egy-egy családba visszatérnek a gyerekek, akiket korábban állami gondozásba vettek. Ezekben a családokban újra helyreállt a rend, az egyensúly. Most négy ilyen családban változtak meg a körülmények úgy, hogy a kiskorúak nincsenek kitéve veszélyeknek. A tanácsstagok, a társadalmi bizottság tagjai persze ezután is bekopogtatnak hozzájuk, hogy beszélgessenek velük, mert nekik is közük van az előnyös változáshoz.

Van azonban egy szépséghibája a III. kerületi tanács gyermek- és ifjúságvédelmi albizottságának. A hozzájuk tartozó három szakbizottság papíron 23 emberből áll. De Kiss Antal elpanaszolta, hogy soha senkit sem látott még közülük, nemhogy együtt dolgoztak volna. Így jártak azzal a kezdeménnyel is, hogy a kerület összes üzemében felkeresték az üzemi bizottságot. Tették ezt azzal a céllal, hogy az üzemekben dolgozó fiatalok élet- és családi körülményeit egy-egy aktivista tartsa számon, s adott esetben tudjon is róla referálni. Ilyen felelős minden üzemben volt és van. Mikor azonban tanácskozára hívták őket, nem jöttek el, illetve csak két ember érkezett a vágóhídról. Ilyenformán a jó kezdeményezés meghalt születése pillanatában. Sok munka pedig nem jutott volna senkire, csupán a tennivalókat akarták velük megbeszélni.

Most ugyanilyen kezdeményezésre KISZ-fiatalokat kér majd fel a gyermek- és ifjúságvédelmi albizottság, bizonyára több eredménnyel. Vannak családok, akik rájuk szorúlnak életük rendbehozásában. Hát segítsenek nekik — második hivatásból.

L. F.

Levegőszennyeződési konferencia

Szerdán a Technika Házában megkezdődött az első magyar levegőszennyeződési konferencia. A kétnapos tanácskozássra az Energiagazdálkodási Tudományos Egyesület meghívására a hazaiakon kívül tíz külföldi szakember is érkezett.

A konferenciát Reminiczky Károly főmérnök, az Aerosol munkabizottság vezetője nyitotta meg. Felhívta a figyelmet arra, hogy a gyors iparosodás folytán ma már 20 városunk levegőjében lépték túl a tűrhetőség határát a kén-dioxid, a korom és más szennyezők. A levegő tisztítása elsősorban a gáz- és olajtüzelésre való áttéréssel, illetve a távfűtés elterjesztésével védhető meg.

Ezután Kiss Árpád, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnöke tartott előadást. Utalt arra, hogy 1960-ban az emberiségnek több mint ötöde a nagyvárosok „mesterséges” levegőjében élt és számítások szerint 2000-ben már az emberiség fele, 3 milliárd ember lesz város-lakó. Hazánkban a város-lakók aránya 1949. évi 36,6 százalékról 1960-ra 39,3 százalékra nőtt.

Ezután megkezdődtek a szakmai tanácskozások, amelyek ma, csütörtökön is folytatódnak. Pénteken a konferencia résztvevői tanulmányi kirándulást tesznek a Dunántúlra. (MTI)

Sok szegedi fiatal utazik külföldre

A fiatalok utazásának segítésére KISZ-ista társadalmi bizottság alakult

Az utóbbi években sok száz szegedi fiatal vett részt hosszabb, rövidebb külföldi utazáson a KISZ Szeged városi bizottságának szervezésében, az Expressz Ifjúsági és Diakutazási Iroda rendezésében. A Szovjetunióba, a népi demokratikus országokba és a nyugati államokba is azonban több KISZ-es jutott volna el, ha a nyári szabadságukat jól osztották volna

be, illetve ha az utakra nem alkalmoszerűen történt volna a jelentkezésük.

Ezt felismerve a KISZ városi bizottsága az utazások segítéséért kezdeményezett.

KISZ-fiatalok részvételével létre hozta a külföldi utazásokat szervező társadalmi szervet,

osztályt, amely lebonyolítja a külföldi utazásokat. Információs szolgálatot ad, felkészíti a fiatalokat az utazásra. E társadalmi bizottságban a szegedi fiataloknak szinte minden rétege képviselteti magát.

Benedek Tibor elvtárs, a KISZ Szeged városi bizottságának tagja, aki a vezetője a társadalmi bizottságnak, a következőket mondotta az új kezdeményezésről, amely jellegénél fogva az országban is egyedülálló.

— Az előkészítő munkát — mondotta — már hetekkel ezelőtt megkezdtük.

Ezt is természetesen figyelemmel kísérte és segítette a KISZ városi bizottsága. A kezdeti lépésektől kezdve segítséget kaptunk a szervezésben, az előkészítésben, hogy időre, azaz az új utazási évad kezdetére, szeptember elsejére teljesen felkészüljünk a jelentkezők fogadására.

— Természetesen — folytatta —

a külföldi utakat szervező bizottság mellett széles körű aktivizálást működtünk, amely gyakorlatilag átfogja a városban az összes KISZ- alapszervezetet. Az aktivista fiatalokat az elmúlt hetekben kiképeztük, hogy kellő tájékoztatást tudjanak nyújtani az érdeklődőknek bármelyik külföldi útról.

Mint megtudtuk,

Szegedről még az idén 10—12 csoport vehet részt külföldi utakon.

A többi között 12 napos út lesz Moszkvába és Lengyelországba. Az ide jelentkező mintegy 120—130 fiatal részt vesz a moszkvai szimpózium szeptember 7-i ünnepségén is. Már sokan jelentkeztek a hét és fél napos Prága—Karlovy Vary utakra.

Szerepel még az idei utazási programban romániai, lengyelországi, NDK-beli, bulgáriai út is, s várja a szegedi fiatalokat egy utazás

alatt áll, s erre építési engedélyt nem adhatnak ki. Egyébként is az alacsony építési ház csak rontaná az utca képét. Ekkor arra kértem a tanácsot, cserében adjanak helyette hasonló házat, ahova beköltözködhettek. A válasz erre is nemleges volt, házam helyett a Ságváritelepen, illetve Mihályteleken ajánlottak fel üres telket.

Bozóki Ferenc

A panasszal kapcsolatban Félégyházi Ferenc, a III. kerületi tanács építési és közlekedési csoportjának vezetője a következőket válaszolta: a kerületi tanács csere-telket biztosít Bozóki Ferenc részére olyan helyen — Ságváritelep, Mihálytelek —, ahol földszintes családi ház építhető.

A választ nem tartjuk kielégítőnek, hiszen idős emberről van szó, aki már anyagiakkal nem bírja a

ház felépítését. A kérdés továbbra is nyitott: hol lakjék Bozóki Ferenc.

Rossz a csatorna — befolyik a víz

A nevezetes palatetőfő Káráz-házban lakom. Még a tél végén kifordult az eres, a függőfolyosó fele, s azóta beázik a lakásunk. Az egyik szobában teljesen tönkrement az újonnan festett fal

és a mennyezet. Az IKV-nál április 25-én jelentettük a bajt, de azóta az ügyben nem történt intézkedés.

Sztakó Elemér

Klauzál tér 5

Intézkedés a tanárképzés gyorsítására

Főiskolai, egyetemi oktatás kihelyezett tagozatokon

A művelődésügyi miniszter rendelkezést adott ki a tanárképzés gyorsítására, a pedagógushíány fokozatos csökkentésére. A rendelkezés értelmében Békéscsabán, Szolnokon és Zalaegerszegen — ideiglenes jelleggel, a szükségletnek megfelelő létszámmal — megszervezik a kihelyezett tanárképző főiskolai nappali tagozatos képzést. Szervezetileg a békéscsabai és a szolnoki tagozat a szegedi, a zalaegerszegi tagozat pedig a pécsi tanárképző főiskolához tartozik. A kihelyezett tagozatok hallgatói négyéves, kétszakos képzésben részesülnek. A Szegedi Tanárképző Főiskolának a Budapesti Tanárképző Intézetben szintén kihelyezett levelező tagozata nyílik.

A középiskolai tanárhíány enyhítését szolgálja a tudományegyetemi kihelyezett esti tagozatainak megszervezése. Sopronban, Pécsen és Miskolcon — ugyancsak ideiglenes jelleggel — az Eötvös Loránd Tudományegyetemen, a József Attila Tudományegyetemen, illetve a Kossuth Lajos Tudományegyetem indít kihelyezett esti tagozatot, amelyen hároméves tanulmányi időben nyelvszakos tanárokat képeznek.

Ezenkívül a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemnek kihelyezett esti tagozata lesz Győrött, Miskolcon és Szegeden. A kihelyezett levelező, illetve esti tagozatokon az oktatás szeptember 10. és 20. között kezdődik. (MTI)

Kereskedelmi és vendéglátóipari szakmunkásképzés

A városi tanács kereskedelmi osztálya az elmúlt évekhez hasonlóan idén is módot ad arra a kereskedelem, valamint a vendéglátóiparban dolgozók részére, hogy tovább tanulhassanak. A kereskedelmi és vendéglátóipari tanulóiskolákban szakmunkásképzést indítanak. A szakácsképző

tanfolyamra az üzemek és intézmények konyháiban dolgozók is jelentkezhetnek. Azok, akik tovább akarnak tanulni, jelentkezési lapokat a kereskedő iskolában (Bétkert utca 8.) szerezhetik be. A jelentkezési lapok beadásának határideje szeptember 10. Az oktatás szeptember utolsó hetében indul.

Évente 63 millióval szaporodik az emberiség

Az idei néprajzi évkönyv hetvenhét ország néprajzi adatait dolgozta fel. Kiderül belőle, hogy az emberiség létszáma évente 63 millióval emelkedik, vagyis több, mint amennyi Franciaország és Csehszlovákia együttes lakossága. A legnagyobb ütemű a szaporulat Közép-Amerika és a Karib-tenger vidékén, ahol 1958 óta évi 2,9 százalékos az emelkedés. Számszerűleg Kelet-Ázsia lakossága mutat legnagyobb szaporulatot: 1962-ben hetvennégy millió emberrel több élt itt, mint 1958-ban.

Érdekes adatokat tartalmaz az évkönyv az afrikai országokról is.

Tanganyikában például, ahol a lakosság száma 8,78 millió, 112 törzs él, és 13 különféle népcsoport, Gháná-

ban 87, Guineában 25, Kenyában 53 törzset tartanak számon.

De Európában is akadnak országok, ahol a lakosság igen sokrétű. Így például a parányi Monacói Hercegség lakosságának 69 százaléka született a hercegség területén kívül, míg Izraelben a lakosság 62 százaléka bevándorolt, Ausztráliában a lakosság 17, Kanadában 16, Új-Zélandban pedig 15 százaléka.

A Szovjetunió területén 107féle nyelven beszélnek az emberek, a Fülöp-szigeteken 84 nyelven, Kanadában a lakosság 68 százaléka angolul beszél, de nem tud franciául, 19 százaléka francia anyanyelvű és nem tud angolul, 12 százalék mindkét nyelvet beszéli és mindössze egy százalék nem tud egyik nyelven sem.